www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI. Число 70. Джерзи Сити, Н. Дж. субота, 24. марта, 1923.

VOL. XXXI. No. 70. Jersey City, N. J. Saturday, March 24, 1923. THREE CENTS

ГЮЗ ХОТІВ СКАЗАТИ СОВЄТАМ ОСТАТОЧНЕ СЛОВО ПРО ПРИЗНАННЄ

ВАШІНҐТОН, 22. марта. — Урядові пояснення до публичної відповіди жіночій організації про визнанне московських советів представляються не так яко відповідь петентам (прошакам) як відповідь критикам уряду та самим московським советам.

Хоча американський уряд не сподіється, щоби його відповідь дійшла до відома московських мас, мимо сього американський уряд хотів сказати виразно своє послідне слово советам, щоби вони не сподівалися визнання так довго, поки не змінять своєї політики.

Відповідь уряду вважається замітною подією супроти скріплення аґітації за визнанням большевиків, за котрим послідними часами почав сильну пропаґанду сенатор Бора, як також супроти заповідженого приїзду до Америки пані Калінін, жени Михайла Івановича Калініна, визначного большевицького комісара, — приїзду, який має на ціли теж повести аґітацію за визнанням большевицького уряду в Москві.

УРЯД ВІДНЕКУЄТЬСЯ ВІД ЦУКРОВИХ ЗАГОВІРНИКІВ

ВАШІНҐТОН, 22. марта. — Недавний виступ сенатора Ла Фолета проти великих фабрикантів та продавців цукру мав вже такий наслідок, що секретар (міністер) торговлі Гувер виступив з публичною заявою, заперечуючою чутки, буцімто його департамент мав щонебудь до діла з такою змовою. Каже далі Гувер, що уряд готов виступити всею силою проти таких заговірників, та що департамент судівництва вже застановляється над початтєм судового процесу проти виновників, якщо такі найдуться.

СТРАЙК ЗА „ОТВЕРТОЮ ШАПОЮ"

ГОЛЮВК, Месечузетс, 22. марта. — Тут вийшло на страйк коло 200 робітників Кобери Тралі Трек Ко., щоби вимогти на підприємстві ряд жадань, а межи иншим домаганнє удержання „отвертої шапи" (без юнії) та скорочення робочого тижня з 50 на 48 годин.

ВАЖНЕ ВІДКРИТТЄ В ЛІЧЕННЮ ЗАПАЛЕННЯ ЛЕГЕНЬ

НЮ ЙОРК, 22. марта. Лікарі, ординуючі при шпиталі Св. Марії в Гобокені, Ню Джерзі, зацікавили лікарський світ новим способом лічення тяжкої недуги запалення легень. Кажуть вони, що вони богато разі вживали при сій недузі електрики; хорому кладено на груди і на плечі електричні плити і з одних до других перепущувано через груди електричний ток; наслідком сього температура (теплота) в грудях підносилася, і се власне впливало корисно на лічення затхання грудий при сій недузі.

Лічення мав придумати др. Стюарт, учитель ґімнастики в Ейльскім університеті, а вживати його мали вже цілий ряд лікарів, і все воно давало вдоволяючі висліди.

ВРАТУВАЛИ ПОТАПАЮЧИЙ КОРАБЕЛЬ СЕРЕД БУРІ

НЮ ЙОРК, 22. марта. — Як доносить бездротна телеграма з повного моря, урядників та залогу італійського торговельного корабля „Джулія", що потапав на повнім океані, вратували моряки наспівших на поміч двох кораблів „Президенте Вилсон" та „Вест Лейк".

„Президенте Вилсон" дістав бездротну телеґраму про небезпечне положенне „Джулії" у вівторок рано, коли він находився яких 370 миль від „Джулії". Капітан сейчас приказав плисти повною силою пари до потапаючого корабля, і доплив серед збуреного моря аж на другий день ранком. Почерез потапаючий корабель валилися такі бурини, що всякий ратунок покищо був неможливий. „Президенте Вилсон" стояв і ждав. Тимчасом наспів „Вест Лейк", котрий є власностю федерального уряду Злучених Держав. Коло 3-ої години сполудня филі узяли на стільки, що можна було починати ратуванне. „Президенте Вилсон" підплив як можна було найблизше до „Джулії" і пустив маленьку лодку на спробу. Нею перевезено всего одну людину. За другим і третим поворотом перевезено 23 моряків. Другий корабель забрав решту, себто 12.

Скінчивши ратуванне моряків, „Президенте Вилсон" поплив в дальшу дорогу до Неаполю, а „Вест Лейк" лишився ще коло „Джулії", ждучи на можливу нагоду вратування хоч частини ладунку сього корабля. Покищо однак він боніс, що всякі зусилля добути товарі з потапаючого корабля не були доспішні.

ПРИХИЛЬНИКИ ПРОГИБІЦІ ЗБИРАЮТЬСЯ ДО ОБОРОНИ

ВАШІНҐТОН, 22. марта. — Бачучи значний поступ аґітації проти прогибіційного закона, його прихильники починають приявляти намір скріплення своїх сил. З огляду на те, що Анти-салунова Ліґа стратила в конґресі богато сили, а нова прогибіційна організація що мала називатися Світова Фундація Тверезости, теж не має великого поводження, прихильники прогибіції ладаються зібрати всі свої сили в одну, нову організацію.

Федеральний сенатор зі стейту Ню Джерзі Едж заявив, що він готов кождої хвилі мати публичну дебату з д-ром Джеймсом Шілдсом, головою Анти-салунової Ліґи в Ню Джерзі, про неможливість переведення в житте прогибіційної постанови.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

СТ. ДЖОСЕФ, Мишиґен, 22. марта. — Підчас нинішної розправи оборонець обжалованого американського комуніста Фостера поставив внесенне, щоб суд припоручив лаві присяжних винести оречення проти винн Фостера. Суд відкинув внесенне, і Фостер буде мусіти висидіти на суді до кінця.

Протестуймо!

В СЮ НЕДІЛЮ, 25-ого МАРТА С. Р., ВІДБУДЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКА МОБІЛІЗАЦІЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ДЛЯ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ЗАМАХУ АЛІЯНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ АМБАСАДОРІВ НА ПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ І ДРУГИХ ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ІНСТИТУЦІЇ І ТОВАРИСТВА В УСІХ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ ПОВИННІ СЕЇ НЕДІЛІ ПО ОБІДІ ЗІБРАТИСЬ НА НАДЗВИЧАЙНУ НАРАДУ, ЩОБИ ЗАПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ СЬОГО НЕЧУВАНОГО ЗАМАХУ.

З НАРАД ТРЕБА ПІСЛАТИ ПРОТЕСТАЦІЙНІ ТЕЛЕҐРАМИ ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ВЛАДИ І ДО АЛІЯНТСЬКИХ АМБАСАД У ВАШІНҐТОНІ. ТАКОЖ СЛІД ПОВІДОМИТИ ОФІС ОБЄДНАННЯ ТА УКРАЇНСЬКІ ГАЗЕТИ.

СЕЙ ВИСТУП АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПОВИНЕН БУТИ ЗАГАЛЬТА ОДНОДУШНИЙ.

ОБЄДНАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

НАДЗВИЧАЙНІ НАРАДИ ВИКОНУЮЧОГО КОМІТЕТУ „ОБЄДНАННЯ" І МУЖІВ ДОВІРЯ З ЦІЛОЇ АМЕРИКИ.

Президія Обєднання Українських Організацій в Америці скликує на день 12. цвітня с. р. надзвичайну нараду Виконуючого Комітету Обєднання і мужів довіря з цілої Америки, щоб обговорити грізне положенне українського народу під забором Польщі, наслідком послідних подій в Европі.

Порядок нарад слідуючий:

1) Реферати про теперішнє положенне і спосіб дальшої праці серед американських Українців для визволення рідного краю.

2) Ухваленне резолюцій.

3) Біжучі справи.

Наради відбувати-муться лиш один день в Филаделфії, Па., в Українській Галі при 849 Н. Франклин Ст. Початок о годині 10 рано.

Кошти подорожи покриють делеґати самі, зглядно їх організації. Рівночасно з оголошенням висилаємо запрошення до поодиноких осіб та організацій. Голосіть негайно свій приїзд до канцелярії Обєднання!

о. ЛЕВ ЛЕВИЦЬКИЙ, предсідатель; ТЕОДОР ГРИЦЕЙ, рекорд. секретар.

ВИКИНУТИ ТЕЩУ З ХАТИ — НЕ Є ЗЛОЧИНОМ

Перед стейтовим судом в Вустер, Месечузетс, ставав один італіянський іміґрант, Джусепе Ґендоменіко на імя обжалований за нарушенне мира, якого він мав допуститися викидаючи зі своєї хати свою тещу.

На суді показалося, що обжалований удержував тещу через сім літ, але як вона йому надоїла, він виповів її хату. Суддя заявив, що викинути тещу не є злочином, та увільнив обжалованого від вини й кари.

ВЯЗНИЦЯ, ЩО НЕ ХОЧЕ ПРИНЯТИ АРЕШТАНТІВ

Кілька днів тому перед стейтовим судом в Сомерсет, Па. ставало 15 майнерських страйкарів, обжалованих за спротивленне приказови суду, заборонюючому намовлюванне до страйку. По короткій розправі суддя засудив кождого з підсудимих за зачіпловане страйколомів на вязницю, даючи однак кождому з них право не відсиджувати кару під умовою, що кождий з них дістане протягом 5 днів запоруку в сумі 100 долярів від особи. Минувшої неділі перед повітовою вязницею зявилося 15 засуджених страйкарів, домагаючися допущення до вязниці на відсидженне кари. Шериф заявив, що він їх до вязниці не допустить, раз тому, що будневий речинець виходить їм аж на другий день, по друге тому, бо він має у вязниці місце лишень на 5 людий. Страйкарі почали переконувати шерифа, що вони мають право починати кару сейчас, тим більше що вони вже знають, що запоруки не роздобудуться, але шериф показався невмолимим. Тоді страйкарі преспокійно розложилися табором під судом, ждучи на отворенне вязниці. Їхнє вчинок викликав в цілій околиці велику сензацію.

ЗІ СТРАХУ ПЕРЕД СТРАЙКОМ?

Суконваняне підприємство „Амерікен Вулин Ко.", котре має 60 фабрик сукна, оголосило підвишку заплати своїм робітникам, яких воно має коло 36,000. Підвишка виносить пересічно 12 і пів процента (себто одну восьму частину) дотеперішньої заплати. Для підприємства се буде становити ріжницю 4 мілїонів в рік. Підвишка має починати обовязувати з дня 1. цвітня.

Юнійні урядники, юнії текстильних робітників приняли підвишку як знак, що непорозуміння межи юнією та фабриками в декотрих місцевостях будуть полагоджені вдоволяючо та що загрожених страйків не буде.

ВОДА ЗАСТУПИТЬ ВУГОЛЬ

На конференції інжинерів, що відбулася у вівторок в Ню Йорку, виступив Лорин Імлей, інжинер з Найтра Фолс з промовою в котрій заявив, що коли не стане вугля, то вода заступить його місце. На його погляд, недостача вугля не прийде скоро, але поволи; вугіль буде ставати дорожчий і дорожчий, так що лишень декотрі підприємства будуть в силі його купувати. На місце вугля будуть спроваджувати електричну силу, вироблену з великих водопадів. Заким се станеться, інжинери мусять навчитися спроваджувати електрику на велику відлеглість малим коштом.

РОЗСТРІЛИ В ОДЕСІ

В останніх числах січня в Одесі розстріляно вісім осіб, обвинувачених в участи в союзі визволення Росії і в організації робітничих розрухів. Одеський комітет партії соціялістів-революціонерів випустив відозву, в якій він протестує проти жадучи на отворенне вязниці. Їхнє розстрілів без суду, число яких в останній час знову збільшилось.

МАШИНА НА МІСЦЕ СОБАЧИХ САНОК

З канадійської території Юкона доносять, що при весняних завозі йдучі на північ робітники вживають вже кромі санок, запряжених собаками, також санкових моторів. З місцевости Ґвайт Горс має виїхати з весною до місцевости Мейо, положеної відти на 300 миль, цілий санковий поїзд, котрий потягне мотор, а в котрому буде три санкові вози, кождий 10 тон ваги. Літом знов, коли вже буде йти робота в копальнях срібла в Мейо, будуть возити срібну руду моторами, що посуваються по безконечнім ланцюгу.

УКРАЇНСЬКА ІСПИТОВА КОМІСІЯ В НІМЕЧЧИНІ

Дня 22 січня с. р. розпочала свої функції Українська Іспитова Комісія в Німеччині. Комісія складається з бувших професорів та навчителів висших і середніх шкіл і має в своєму складі фаховців на всі предмети науки середньої школи.

На першій сесії Іспитової Комісії підлягав іспитови з курсу реальної ґімназії ученик Богдан Шемет, який з уваги на революційні події на Україні, не міг закінчити повного курсу ґімназійної науки на Україні, й опинившись на еміґрації, виступив вільними слухачем до висшої сільсько-господарської школи в Німеччині.

Іспитова Комісія має своїм завданнєм дати можливість одержати атестати „зрілости" зі ґімназійний курс тим ученикам які не вспіли одержати таких атестатів на Україні, і в той спосіб уможливити таким ученикам вільний вступ до висших шкіл в Німеччині. На черзі найблизших задач Комісії справа леґалізації її німецьким урядом і признанне ним виставлюваних Комісією атестатів.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВІДМОВИЛАСЬ ПІДПИСАТИ ПОСТАНОВУ АЛІЯНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ АМБАСАДОРІВ ПРО „ВІДДАЧУ" СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ПОЛЬЩІ

ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ, ГРАФ СКРШИНСЬКИЙ, ВИХАВ ПРОСИТИ О АНГЛІЙСЬКИЙ ПІДПИС НА ЗЛОЧИННИЙ АЛІЯНТСЬКИЙ АКТ.

ЛОНДОН, 19. марта. — (Каблеґрама бостонського дневника Christian Science Monitor). — Ваш кореспондент довідується, що прибув сюди з Парижа польський міністер заграничних справ граф Скршинський.

Ціллю його подорожі до Анґлії має бути спеціяльна місія, яка є в звязи із справою Східної Галичини.

Бо у сій справі аліянтська Конференція Амбасадорів в Парижі не осягнула ще повного порозуміння і НЕ ВИДАЛА ЩЕ ОСТАТОЧНОГО ВИРІШЕННЯ. Головною причиною відложення сеї справи має бути спротив Великої Британії, який вона піднесла з технічних причин.

Іменно анґлійському правительству не подобається зладжений польським урядом проект автономії для сеї провінції, що мала би перейти під зверхність польсько іреньполи.

В Анґлії є сильна струя за віддачею Східної Галичини Україні, як лише на се позволить російська ситуація, дарма, що сама Україна, на основі риського договору зріклася всіх претенсій до сеї провінції.

З уваги на те в Анґлії щораз більше прихильників здобуває ніший плян, який полягає на утворенню окремої держави із Східної Галичини, чого власне вперто домагаються Українці із Східної Галичини.

Дальшою перепоною при вирішенню сього питання є се, що Франція одержала недавно від Польщі дуже поважні нафтові концесії у Східній Галичині, причім Франція поступила досить самовільно, викидаючи інші (анґлійські) інтереси.

Власне всі ті причини склались на не, що аліянтська Конференція Амбасадорів не могла осягнути однодушности у вирішенню сього східно-галицького питання.

РІШЕННЄ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ВЛАСНЕ З ТИХ ПРИЧИН ВІДЛОЖЕНО.

Але Поляки сподіваються, що приїзд графа Скршинського до Лондону богато причиниться до переможення многих трудностий сього питання, та що остаточно найдеться спосіб для здобуття сеї конечної однодушности для вирішення про долю Східної Галичини.

АНҐЛІЯ Й АМЕРИКА НЕ ПІДПИСАЛИ АЛІЯНТСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО АКТУ

ПАРИЖ, 20. марта. — Представники Великої Британії і Злучених Держав Америки не згодились ані не підписали постанови аліянтської Конференції Амбасадорів про „віддачу" Східної Галичини Польщі.

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ЗАБОРУ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ В ПОЛЬСЬКОМУ СОЙМІ У ВАРШАВІ

ВАРШАВА, 20. марта. — Польський уряд запросив на торжественне засіданє сойму з приводу признання аліянтською Конференцією Амбасадорів східних „окраїн" („кресуф" Польщі. На тому засіданню говорив про сю справу премієр ґенерал Сікорський.

Коли він згадав про „віддачу" Східної Галичини Польщі, українські посли з Холмщини, Полісся і Волині і їх товариші білоруські посли піднесли грімкий протест, який заглушив цілу салю засідань.

Проти демонстрантів зачали кричати польські „посли" із Східної Галичини і „хлібороб" о. Микола Ільків, через що в соймі счинився пекольний галас.

Українсько-білоруська демонстрація відбувалась під проводом Волиняка Марка Лущевича. Його голова польського сойму за се виключив на один місяць із засідань.

Поляки чулися сею несподіваною демонстрацією дуже вражені, особливо, що в соймі були всі представники других держав.

УКРАЇНЦІ РОЗБИВАЮТЬ ВШЕХПОДЬСЬКУ ДЕМОНСТРАЦІЮ У ЛЬВОВІ

ВАРШАВА 21. марта. — В минулу неділю уладили Поляки у Львові велику патріотичну маніфестацію з приводу „віддачі" аліянтами Східної Галичини Польщі.

Українці уладили проти-демонстрацію проти сеї маніфестації, намагаючись розбити її.

Але Поляки призвали на поміч пішу і кінну поліцію, яка розбила українську демонстрацію. Поліція увязнила 10 Українців вчасі інтервенції в обороні польської маніфестації.

ХРУНЬ

ВАРШАВА, 21. марта. — Митрополит православної церкви в Польщі, архієпископ Діонизій, відправив благодарственне богослуженнє з приводу постанови аліянтської Конференції Амбасадорів в Парижі про „віддачу" західних українських земель Польщі в православному соборі в Кременці, на Волині.

Він теж вислав з того приводу ґратуляційну телеґраму до польського уряду у Варшаві.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.

		ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За зміну адреси платяться 10 центів.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ПАНІВ І ГОЛОСИ РОБІТНИКІВ.

Большевицькі газети запопадливо подають кождий голос, прихильний большевицькому урядови в Москві. Вартаби приглянутися всім большевицьким підсусідкам як громаді. Були серед них наперед полковники та генерали, яким не хотілося воювати серед лютої російської та сибірської зими; інтелігенти, які, не маючи ніякого досвіду в практичній економічній чи політичній праці, дали зловитися на голосні большевицькі обіцянки раю на землі; були артисти, яким все імпонують великі перевороти, доцільні чи божевільні; артистки, яким подобалося, що в Росії можна одного дня женитися, а другого дня розводитися; газетярі, які закривали правду про Росію доти, поки не відкрили правди про себе, взявши хабара на виданнанне агентських большевицьких газет; були нарешті міліонери в роді банкиря Вендербилта та бувшого сенатора Френса, які вїхавши в Росію спеціяльними поїздами комісарів, перегнавши через голодуючу країну в реставраційних комісарських возах, доносили світови на основі доочних спостережень, що в Росії все благополучно...

Наконець дістав світ вістки від самих робітників. Від тих, для яких московські комуністи збираються влаштувати рай на землі. Були вістки від італійських делеґатів на конґреси московського інтернаціоналу, бути відтак вітки від шведських комуністичних кольоній, були звіти від німецьких комуністичних ідеалістів, не казати вже про українських та білоруських комунарів, що пішли коштувати комуністичного раю. Маємо нарешті вістки від американських робітників, що належали до радикальної організації Промислових Робітників Світа та виїхали до Росії діставши від большевицьких комісарів великі концесії на заведенне взірцевої робітничої комуни в Кузнецькім вуглевім басені.

Від кількох вже днів двох членів сеї комуни друкує свої спомини в нюйоркськім дневнику „Ворлд", змальовуючи яркими красками житє в большевицькому раю. Рідко коли доводиться читати таку росторощуючу критику. Ціла історія сеї кузнецької комуністичної кольонії се одна довга скандальна низка зловжитків московських комуністів та їх американських прихвостнів над довіряючими їм робітниками. Большевицькі аґенти в Америці збирали робітників, невдоволених з політичних умов в Злучених Державах, обіцюючи їм в Росії справдішнє царство на землі. Збаламучених упевнювано контрактом з большевицьким урядом даремний переїзд осіб, майна та наряддя. Їм обіцяно вигідне мешкання та державну підмогу в основанню кольонії. Їм заручено повну свободу та самоуправу в кольонії. Хтоб не поїхав на такі заманливі умови?

Тяжке розчарованнє ждало комунарів. Большевицький уряд навіть не думав виконувати зробленого з робітниками контракту. З анґлійськими та норвеськими капіталістами умови вони додержують, бо капіталіст має в руках капітал. Який захист проти большевицького комісаря має робітник, що вибрався в Росію, та ще до того бе звідома або проти волі американського уряду? З таким робітником комісар робить собі все, що йому подобається. Такого робітника перевозиться, але кажеться йому за перевіз заплатити. Такому робітникови везеться причандали, нібито даром, після контракту, але по приїзді на місце комісарі уставляють червону сторожу, яка з багнетом в руці не дозваляє рухати добра доти, поки робітники не заплатять комісарам за перевіз. Чудові хати, обіцяні в Америці, показуються страшними дірами. Копальня, в якій вони мають працювати, затоплена водою. Шведський тартак, про який ручили в Америці, що лишень жде охочих до роботи рук, показується зіпсутою пилою. Технічні знатоки, що мають руководити рільничою працею, виявляються фаховими аґрономами, які не вміють відрізнити плуга від картофлі, а інжинери, що мають правити майною, се комісарі, які слухали цілогодинний відчит про копалні та бачили відай копальню на образку.

Зате свободи комісарі робітникам не пощадили. На кождім кроці ними водив комісар, як не за руку, то за ніс, як не приказом, підписаним „самим" Леніном та Троцьким, то хоч револьвером та рушницею. На кождім кроці показували комісарі ріжницю межи членами комуни, що признавалися до комунізму, та другими, що урядової релігії не приймали. Цікаво читати перечислюванне всіх влад, під якими жили ті „свобідні пролетарі". Кождий комуніст в їх гурті був і шпиг і влада. Крім цих місцеві комісарі, кождий з револьвером в руці, на знак любови комісаря до братії та братії до комісаря; далі установлені з Москви інжинери, аґрономи та тим подібні знатоки по своїх частях, кождий уоружений — на знак свого знання та великого довіря; далі ряд делеґатів вештаючихся від Москви до кольонії то з кольонії до Москви; далі самий Гейвуд, а над ними невидима влада самих... Леніного та Троцького. Не дивно, що тим американським робітникам так стало душно від такого зароду на владу...

Возьмім ще до того всього підозріннє, невдоволенне, ба далі отверту ворожнечу зі сторони московських мужиків, які всякого зайду підозрівають о бажанне викурити їх з рідньої землі, а будемо мати побіжний образ того раю, зготованого большевицькими комісарами побаламученим робітникам.

Чиж диво, що й видержливі Американці чимхали з Росії ще скорше як туди?

Маніфест Обєднання до українського загалу в Америці.

Колись царі, королі і міністри роздавали і розбирали між себе народи і їх краї, а забравши, держали цілі століття.

Тому 108 літ на віденському конґресі европейські володарі спокійно ділили собі краї і народи. Цар Александер І. накрив тоді доленю на мапі варшавську Польщу і сказав, що се його. Конґрес йому се віддав і Росія держала рівно сто літ. Таксамо і другі володарі діставали і держали народи і їх краї.

На спосіб віденського конґресу відбулась у Версаю аліянтська мирова конференція в 1918 і 1919 році. Там старосвітські аліянтські дипльомати теж на старосвітський спосіб ділили і роздавали народи і їх краї. Але вони ще були трохи обережні. Числилися ще трохи зі світовою громадською думкою, бо вчасі війни аліянти і Злучені Держави обіцяли були поновленим народам свободу. Длятого вони там усього свого поділу не довершили, так як їм сього хотілось.

Для довершення того розділу народів і їх країв мирова конференція оставила так звану „конференцію амбасадорів", яка вже цілком безсоромно мала доконати того, що соромилась—перед громадською думкою — зробити сама мирова конференція.

І та власне конференція амбасадорів дня 14-ого с. м. постановила, що віддає по своїй волі, а проти волі інтересованих народів, українські, білоруські і литовські землі — Польщі.

Того хотіли польські заборці від Франції, а французькі заборці від аліянтів і аліянські старосвітські дипльомати їм дали — на папері. Так, на папері, бо як постанови версайської мирової конференції валяться, так ще скорше заваляться і постанови її дитини — „конференції амбасадорів". Паперові будови не удержаться.

Версайська мирова конференція покраяла народи і краї і породжавала своїм приятелям, так як Наполеон роздавав своїй фамілії. Натворила вона нових штучних границь; намножила нових тюрем народів на місце тих, що розпались по світовій війні. Одним словом, зачала в Европі нову божевільну політику, яку може розвязати хиба нова війна.

До сього божевілля додала ще 14-ого с. м. аліянтська конференція амбасадорів нове і найбільше божевілле — будованне паперової польської імперії на чужих землях, українській, білоруській і литовській.

Се мала бути забезпека Франції проти Німеччини на Сході, але се навіть не є забезпекою Польщі. Се є запевненнем війни для Польщі на Сході і її розпаду, отже тільки небезпекою для Франції на Сході.

Отак Франція, хотячи забезпечити собі панованне і верховладу в Европі, забезпечує собі і слузі свому — небезпеку і загладу.

Інші народи, як Анґлія і Америка, бачать, що Франція готовить Европі нову руїну, і поволи стають щораз більше осторонь сеї божевільної політики.

Інакше мусять на се гляділи нападені Польщею і „віддані" їй аліянтами в неволю народи — Українці, Білорусини, Литовці. Вони не можуть стаяти осторонь і спокійно вижидати дальших подій. Бо се вони, що мають **творити ці події**.

Франція і Польща хотять закольсувати пробуджені народи на Сході Европи до до нової неволі, але ті народи вже більше до сеї неволі не вернуться, як не вертається ріка, що виплине на широке море. **Народи, що були вільними народами державними,** вже не стерплять неволі. Бо вільні народи державні се не горстка шляхти ані не маси темних рабів-невільників. Вільні народи державні се військо лицарів, які розсадять усяку тюрму.

Український нарід не стерпить, аби хтонебудь краяв його і поневолював. Таксамо не стерпить сього білоруський нарід, ані нарід литовський.

Старосвітська аліянтська конференція амбасадорів своєю постановою постановила проти 16 міліонів Поляків 55 міліонів Українців, Білорусинів і Литовців.

16-міліонова Польща тепер міряє своїм розбоєм свою силу проти розоружених 55 міліонів.

Але ті 55 міліонів лише хвилево розоружені. Вони оружє вже кують і збирають силу. Небаром ті сили стануть проти себе до **остаточної кровавої розправи**, яка закінчить аліянтські жарти з будованнем штучних польських імперій раз на все.

Нашим обовязком до сеї розправи готовитись і її прискорити.

Для сеї мети повинен працювати весь український нарід, то значить всі і всякі його організації та всі Українці разом і кождий зокрема.

Наш клич тепер: — **Будьмо готові**-

То значить, будьмо всі готові до визвольного бою з польською імперією.

Скрізь і всюди приготовлюймо і скріплюймо українську силу!

Ширім пропаґанду про польську імперію і про визвольну боротьбу проти неї! Орґанізуймось і станьмо карно в ряди як військо готове до бою!

Визов Варшави і Парижа приймім і готовмось до неминучої кровавої розправи Києва з Варшавою!

Памятаймо, що кожде, навіть найменше, скріпленне української сили є ослабленнем польської сили, а ослабленне нашої сили є скріпленнем польської сили, сили ворога!

І відповідно до сього ділаймо!

Нарід вільний в кайданах — до сього поготівля і до сеї розправи зове кождого з нас.

Тож будьмо готові! Трудом до готовости! Готовостю до бою і побіди.

В сю неділю зробімо першу пробу обчислення наших сил на американській вільній землі до поготівля.

Зійдімся громадно на віча і збори для протесту проти нового аліянтського розбою і для обчислення наших сил до бою!

Филадельфія, Па., дня 18. марта, 1923.

ОБЄДНАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ:

о. Лев Левицький, предсідатель.

М. Коцюк, др. В. Коваль, В. Гришко, др. Ст. Гриневецький, містопредсідателі.

Теодор Гриців, рек. секр. **Михайло Дармограй**, фін. секр.

Іван Боросевич, касієр.

о. М. Гурянський, Н. Левицький, о. В. Лотович, о. І. Ортинський, др. М. Сімєнс-Сіменович, Г. Г. Скегар, М. Соловський, А. Тарас, В. Титанич, М. Хандога, Ю. Хиляк, В. Шабатура, радні.

свщ. др. М. Копачук, Г. Пипюк, о. В. Сполітакевич, контролі.

НАД ПОЛЬСЬКИМ БАГНОМ

„З дими пожаруф", це найкраща польська пісня. Українці повинні подбати, щоби Ляхи не мали змоги її забути.

*

Нема на світі таких брехунів як Поляки. Вони справжні „немісіонії" лукавства. Коляк горт є потомцем брехні, та Ляхи, як ті діти, приходяться чортови внуками. Не даром жеж вони носять роґаті шапки. Це, аби фамілії не забути.

*

Поляки і Французи у тім до себе подібні, що дуже відважні, коли ворог розоружений. Але як побачать у ворога зброю, то зараз кричать до усього світу: Ратуйте „рицерські наруф"! Правдивий лицар бореться за правду, не оглядючись на союзників, а коли побідить у чеснім бою, не знущається над своїм противником.

Коли Поляки побіджали українські повстання, то вішали і всаджували на палі наших героїв, що боролись за волю. А коли Хміль завдав їм хмелю під Жовтими Водами і під Корсунем, то відтак, під Пилавцями, навіть не виждали битви, а повтікали перед Українцями, — нічо, соромно, як заяці.

*

Найлучше свідоцтво про Ляхів видав їх власний герой, Костушко (Білорусин). Він не хотів навіть жити у Польщі. Колиж прийшла до нього польська депутація (до Швайцарії), щоб він обняв провід у повстанню „ржечипосполітей польскей", то він сказав, що з такою голотою як Ляхи не хоче мати нічого до діла.

*

У Польщі тоді буде рівність, як на одній галузи повисне „пан", і польський „соціяліст" і польський кольоніст. Пересказують, що наші люди посіють сего року чимало конопель...

*

Відтепер кождий Поляк на українській землі є не тільки заволокою але і бандитом, який прийшов нам забрати найбільше добро: волю. Для бандитів тільки один закон: смерть!

*

Позбирайся світові авантурники тай нумо, рядім світом! Це тобі, а те мені — кождому злодієви по крішці. Розділюймо добро, а у газди й не питають.

*

Ворог мого ворога — це мій друг. Ворог Польщі — союзник нам. Кождий Українець поставить за свій святий обовязок, коли прийде до війни, подати усю поміч ворогам ляшні.

*

Польська марка, польський „учони", польська „шляхетносць", польський „ржонд", польські дороги, польське військо, польська господарка, польська „ржечпосполіта", „польскі брат", польська жаба, польські гнуй, польська віосна, польська „чесність" — се все польські делікатеси, яких ніде у світі немає, але за якими ніде ніхто у світі не питає.

*

Мусимо тепер складати подвійно. Треба богато більше огню і диму, щоб викурити клятих лисів з наших піль.

*

З кривоприсяжними Ляхами нема і не буде нам ніколи ніякої спілки. Кому пахне новочасною панщиною, хай втікає проч від нас, поки ребра цілі. Винищуймо безпощадно рабського духа!

*

Польща встала з гробу і як опир сце кров Українців, Литовців і Білорусинів. Як ще раз її поховаєм, то так пробемо осиковим колом, що вже певне більше не встане.

*

Аліянти кажуть, що длятого віддали українські, литовські і білоруські землі Польщі, бо та стара відьма така гола, що встид було її на світ пустити. Тому прикрили її нами, як ряднином. Дай боже, щоб під тим покривалом чим скорше вдусилася.

*

Зачуваємо, що Жиди вже купили бубен, щоби оголосити ліцитацію на „ржечпосполіту". В одній жидівській кишені міститься неодна сотня або й тисяча ясно і темновельможних.

*

На своїм сміттю тріска бе. Хай це знають і памятають Ляхи. Ми не маємо нині досить оружя, щоб вести правильну війну. Але на підпольну боротьбу найдеться і збруя і руки.

*

Ляхи! Простягаєте руки до згоди. Подивіться на свої пальці! На них ще й не засохла кров українських мучеників. Згода добра з ляхами, але тільки з печеними.

Максим Залізняк.

З ДНЯ.

Троцький проти революції в Европі.

Кореспондент анґлійського дневника „Менчестер Ґардієн", Артур Ренсам, відвідав в Москві, у Кремлі, большевицького комісаря від війни, Леона Троцького, щоби розмовитися з ним про „ситуацію".

Комісар Троцький, котрий все дуже радо говорить про „ситуацію", і сим разом не спішився заявити своє „становище" до „ситуації".

На питанне Ренсама чи ситуація в Рурщині не викличе революції, комісар від війни і головний командант від „червоної армії." Леон Троцький, таке відповів:

„Для нас є інтересна справа побіди робітників в Рурщині, але не було би зовсім в нашому інтересі, якби вибухла революція в Европі. Вона тепер вичерпана і височена з крови і пролетаріят дістав би з рук буржуазії одні тільки руїни, як ми дістали в спадку по царщині і буржуазії."

Чому-ж те, що було добре для російських большевиків в 1917-ому році, має бути зле для европейського робітництва в 1923-ому році?

Чому в Росії було „добре" робити большевицьку „революцію" на руїнах, а в Европі зле?

Але не те Троцький говорив, що думав. Він сказав, аби сказалось, а думав, що інше.

Ніхто не перечить, що по війні було в Росії і на Україні знищенне, але руїни такої, якою большевики навістили сі два краї при помочі своєї так званої „революції," то ще весь світ не памятає.

Се він знав і се думав, але сказав інакше, бо щось треба було сказати, аби сказалось.

Він знає добре, що щойно по упадку большевизму наслідники по большевиках переймуть крайно зруйновані краї, винищені і височені з крови.

І се він може сказати на засіданню „совнаркома," або в розмові з другими комісарами, але сказати того не скаже буржуазній ґазеті, бо ще використає проти „пролетаріяту" з Кремля.

Він знав і знає також, що не тому европейські робучі маси не спішаться дотримати кроку в революції з московськими большевиками, що тепер в Европі руїна (бо як є руїна, то і за капіталізму вони терплять), але тому, що вони розумнійші від глупих і темних Москалів і не роблять „революції" для задоволення Ленінів і Троцьких.

Европейські маси як зроблять революцію, то для своїх інтересів але не для бизнесу комісарів.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ, ПОЗІР!

Отсим повідомляєсь всіх інтересованих, що

В НЕДІЛЮ, 25. МАРТА С. Р.

в гали церковній під ч. 162 Норт 5-та ул., Бруклин, Н. Й.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ

Комітету несення помочи Рідному Краєви, Позяк на сих зборах будуть рішатись важні справи, проситься всіх членів сего Комітету і прихильників, щоби явились на ті збори. 70

ЗА КОМІТЕТ ПОМ. РІД. КРАЄВИ:
Гр. Бордяк, предс.; **Іван Коптюх**, кас.; **Вол. Яськевич**, секр.

МАДЯРСЬКА АГІТАЦІЯ СЕРЕД КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Мадярське правительство, як подає ужгородський „Русин", видало, цілу низку книжок на політичні теми, в яких піддано острій критиці відносини на Карпатській Україні і діяльність громадських діячів, які працюють у згоді з чехословацьким правительством. Брошури ці написано чисто народною мовою.

ГРОМАДА В ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. НА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКИМ ЖОВНІРАМ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

На зазиву о. А. Лотовича, щоби дати можіж нашим жовнірам, котрі перебувають в Чехословаччині та переживають тяжкі часи, люди зійшались в неділю до церковної галі, де ухвалили щоби одну неділю в місяци збирати жертви на жовнірів. Збірка тревала через пять місяців. Чистий дохід був $65.48. Таксамо минувшого року в місяци липни громада з продажі лайсу крім призначила на ту саму ціль $26.90. Весь дохід на жовнірів був $92.38.

Розхід був такий: Вислано до Чехословаччини на руки Др. С. Смаль Стоцького $75.42; до Львова укр. інвалідам через Земельний Банк Гіпотечний $10.00; до хованнє церковної галі і світла $5.00; Оплата висилки гроший і листів $1.60. Цілий розхід $92.92. В касі остало 36 центів.

Гроші висилано до краю через Америкен Експрес Ко. Хтоби хотів переконатись о посвідку від гроший, може кождий раз в секретаря Г. Косовського. На підчиню мітингу парохіяльну висилено $25.00 на голодуючих на Україні. Гроші вислано через „Свободу" на призначене місце.

ЗА КОМІТЕТ:
Григорій Косовський, Татіяна Криса, Михайло Біян.

САВТПОРТ, КОНН.

Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 84 У. Н. Союза в Савтпорт, Конн.

— уряджує —

ВЕЛИЧАВЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 1. ЦВІТНЯ 1923

в Укр. Нар. Гали на Kings Highway.

Початок о годині 3-тій пополудни.

На се віче прибуде славний бесідник від Ліґи Горожан Укр. Роду з Ню Йорку. На віче запрошують щирих Українців і Українок, як місцевих так і околиць: Бриджпорт, Ню Гейвен, Дерби, Ансонія, Стемфорд і т. д.

Дорогі Родичі! Приходіть всі як оден і запротестуймо проти сего смертельного удару, якого допустились аліянтські амбасадори над українським народом Східної Галичини і других західних землях України.

70,73,76 **Ю. Гоголь, секр.**

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

Український Хор в Ню Йорку

— відіграє —

ЗА НЕМАНЬ ІДУ

В СУБОТУ, 24. МАРТА 1923 Р.

в Українськім Народнім Домі, 217-19 East 6th St., New York, N. Y.

Початок точно о годині 8. вечер.

ВСТУП: $1.00, 75 і 50 ЦНТ.

Режісер: **С. Комшневацький.**

Діріґент: **Т. Онуфрик.**

Родинний Український Хор запрошує на це представленне всіх без ріжниці партій і переконань, щоби не оминули цеї нагоди і прийшли як найчисленнійше. Віруючи в те, що Ви прийдете всі як оден, Автори Хор. Хору дозволяють всіх старань, щоби штука вийшла як найкраще.

69-70 КОМІТЕТ.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Український епископ в Канаді, Никита Budak має першу анґенцію з св. Папою 31. грудня 1922? Чи Ви знаєте, що цигаретки Гелмар суть паковані в картонові пачки, які хоронять їх від ломання і роздавлення, підчас коли инші пакуються в вязки?.

СЕГОДНЯ ВЕЧЕРОМ

Напишіть до нас письмо, а ми вишлемо Вам пробу лекцію і подрібці про те як ми ручимо заочно научити Вас читати, писати і говорити по анґлійськи. Живучи в Америці, Ви повинні знати анґлійську мову без знання якої перед Вами усі двері замкнені. Після нашої нової системи ви вивчитеся її в протягу трьох місяців через почту. Пишіть письмо сейчас сегодня прищліть десять центів грішми або марками на відповідь, можна і канадійськими. (3)

First American Preparatory School, Dept. 68—525 West 47th Street, New York City, U. S. A.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК! ПОЗІР!

ЛІҐА ГОРОЖАН УКРАЇНСЬКОГО РОДУ УСТРОЮЄ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го МАРТА 1923 Р.

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

В САЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 217 E. 6th St., NEW YORK CITY

Початок о годині 2.45 пополудни.

На Вічу будуть промовляти визначні бесідники. Приходіть усі.

68-70 **Ліґа Горожа на Ню Йорку.**

ВІДПОРУЧАЄТЬСЯ РОБІТНИКАМ

20 ЧИСТИХ ТУРЕЦЬКИХ ГЕЛМАРІВ ЗРОБИТЬ ВАШУ ДЕННУ ПРАЦЮ ПРИЄМНІЙШОЮ.

ТУРЕЦЬКИЙ ТЮТЮН В ГЕЛМАР Є НАЙЧИСТІЙШИЙ ТЮТЮН ЯКИЙ КУРИТЕ

20 ГЕЛМАРІВ КОШТУЄ МАЛО БІЛЬШЕ ЯК 20 ЗВИЧАЙНИХ ЦИГАРЕТКІВ І КОЖДИЙ ГЕЛМАР Є ДАЛЕКО ЛІПШИЙ ЯК ЗВИЧАЙНІ ЦИГАРЕТКИ.

ГЕЛМАР ПАКУЄТЬСЯ В ТВЕРДІ ПАПЕРОВІ ПАЧКИ, ЯКІ ХОРОНЯТЬ ЇХ ВІД ЛОМАННЯ І РОЗДАВЛЕННЯ.

Пачка по 10 і 20

ЗАПАМЯТАЙТЕ ПУДЕЛКО І НАЗВУ

Anargyros Витворці найлучшого сорта турецьких та египетських цигареток в світі

HELMAR

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Аматорський Кружок ім. М. Драгоманова в Ню Йорку відограє в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th Street, NEW YORK CITY драму з козацьких часів в 4-ох діях, в 5-ох відслонах І. Тобилевича, під назвою:

БОНДАРІВНА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАРТА 1923 Р.

ПОЧАТОК о год. 8-мій ТОЧНО. ЦІНА МІСЦЬ: 75 цнт.

Дохід з представлення призначений на просвітні цілі.

По представленню ЗАБАВА. Комітет.

НЮ ЙОРК! ПОЗІР! НЮ ЙОРК!

ПУБЛИЧНИЙ ВИКЛАД

— відбудеться —

Дня 24-го Марта 1923, о год. 10.15 рано.

в гали „ARISTOCRAT", 69 E. 8th St., New York City.

на темат ТРИ СВІТА або (Деспензації)

Мову виголосить Р. Ріпшинський з Шикаго.

Виклад буде інтересуючий! Приходіть на час, бо побоюємося, аби місця не забракло. Всіх запрошуємо сердечно як мущин так і женщин. 70

Вступ вільний. — Нема колекти.

ПЕРШИЙ

PRIVATE RESTAURANT

317 E. 6th STREET, NEW YORK CITY.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ.

Ми провадимо кухню на старокраєвий лад. В нас обіди і вечері кождий день свіжі по умірковaній ціні.

70,74 А. Бучак і Т. Пеллюс.

З КРАЮ.

(Виняткі із листу).

Серники середні, 17. лютого 1923.

Відтак що до поводження, то переживаємо дуже тяжкі переходові хвилі. Маємо однак надію, що усі біда перемине, бо зі сходу починає проясняватися; але коли те сонце зійде, покищо не всилі відгадати. Згадаю тільки вкоротці про події на нашій земли, про які вам, в свобідній Америці не схочеться вірити. Відомо вам з инших жерел, що Польща завела примусову бранку м. р. в місяці грудни з рр. 1900 і 1902. Але наші хлопці не ставились на означений час. Тоді насамперед приходили жандарми і ловили та били; кілько їм сподобалося, бо тож прецінь „кабані". Із нашого села повтікали їм з рук аж з Бережан. Рогатинське старостство прислало тоді до села погрози, але хлопці зігнорували і знов не ставились. Не тілько з нашого села, не тілько Українці, але і їхні „браця". Тоді прийшло військо в числі 100 людий або й більше. Вони повдирались до сіл і почали грабити величезні контрибуції із громад. Накладали півтора міліона або і висше, а крім того забирали силою збіже, свині, кури, бараболь, муку, цебулю і т. и. Не настрашилися і того наші хлопці та не ставились сами як „добровольці" як то ляцька преса голосить поза границею.

Дня 8. лютого с. р. рано прибули непрошені гості, 100 людий піхоти з офіцером на коні і кухня на великім возі. Їх привезли підводи (форшпани) з Демянова. Відразу закликали війта та заявили таке, щоби хлопці до одної години всі явились в канцелярії. Але хлопці не послухали. Зараз наложили на село півтора міліона кари. Крім того казали доставити для війска оттакі річи: 150 кг. свинячого мяса, 300 кг. вівса, 300 кг. бараболь, 60 кг. муки першорядної, 30 кг. смальцю, 100 бохонців хліба, 3 метри дров, 100 пачок тютюну і то першорядного, папірки, сірники, мило, свічки, фасолі і т. д. Тілько це розпорядили і зараз приказали з нашого села дві фіри, щоби їхали з ними в село до тих хат, відки хлопці не ставились до бранки. Забрали, що їм вподобалось. Забрали в Івана Процика 13 кг. муки, 10 курий; у Гната Бачинського 25 кг. вівса і хліб; у Петра Балицького 75 кг. бульби; у Олени Балицької (вдови) 30 кг. бульби і 3 кг. цибулі; у Стефана Супик 9 курий і хліб; у Анни і у двох сиріт Бабій, Гутик, 30 кг. вівса; у Гаська Непорадної муку; у Гната Бачинського соли, 100 кг. бульби; у Миколи Процика 25 кг. муки, 25 вівса; у Дионізія Якимів 25 кг. муки, 25 вівса; у Параньки Лапчак 95 кг. муки, 25 вівса; у Яця Білоголовського забрали овес, у Явдохи Благої метер дров (то за Зухтирового сина, що в неї мешкав); у Данила Бандури 25 кг. вівса і муку; у Процик Теклі хліб! у Явдохи Адамів (Бойчикової) 25 кг. вівса і 10 курий; у Юлії Якимів 25 кг. бульби. Еще в инших награбили чимало, але тому не знаю, кілько і чого нарід бували. Оден підофіцир грозив, що як схоче, то може ціле село перевернути горі корінем, бо „єму так вольно". В такий то спосіб хлопці стали „добровольцями". Відтак село мусіло дати 6 підводів (по 4 „добровольці" на возі і оден легіон з карабином та застромленим багнетом).

Народу повні улиці, плач і риданнє. Рекрутів забрали до Рогатина, а відтак до Бережан. Решта війска остала на другий день, щоби зібрати собі наживу. Маречків „не хцелі", але дві свині, щоб могли важити 175 кг. За звиш півтора міліона купили провіянту, цигаретків, мила, свічок, смальцю і т. и. Батьки чи вдови-матері тих „добровольців" мусіли складати по 50.000 м. п. а решти давали наці громадяни, бо одиниці не могли тілько видержати. Вкінци мусіли громади продати 2 морги пасовиска, щоби позбутись таких гостий. По тім всім знова 35 форшпанів мусіло їх відвести до Серюк Горішних. А там злупили еще більше, бо 5 міліонів і ріжного добра. Щоб то всьо описатати, то много треба часу і паперу. Скажу це тільки, що чекаємо „сходу сонця"...

Прийде час, вибє година порахунку. Прийде суд страшний не на Йосафатовій долині, але на українській земли, в Галичині!

Здоровлю щиро тебе і всіх, що стоять за правдою і волею для України. Ми тут чуємо душею, що вже недалеко наш „слуший час"...

Лучше умерти вбою за свободу, як гнити літами в неволі!

(Далі приватне).

LUCKY STRIKE CIGARETTE

НАЙЛУЧШІ ЦИГАРЕТКИ

NGL NORTH GERMAN LLOYD

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

для Ваших приятелів і родини на Україні через БРЕМЕН.

Уповномочена лінія українським урядом для еміґрантів.

За тикетами і другими інформаціями пишіть до

NORTH GERMAN LLOYD

14-16 PEARL ST., NEW YORK

або до котрого небудь уповажненого агента.

ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ

є найбільшим Вашим скарбом і не повинно бути занедбаним.

Коли маєте затвердення, болі голови, гази в жолудку по їді, квасно Вам в губі, утрата апетиту пийте філіжанку „Meyers Зільний Чай" перед спанем а до рана Ваші недомагання уступлять.

Се є подивляюча збірка спеціяльного медичного зілля і тому є він найлішим натуральним домовим ліком; його відпоручають найлішиі доктори. Приправіть і пийте його як чай а він принесе Вам надзвичайну пільгу підчас коли спите, помагаючи встати Вам рано свіжим і здоровим. Сей славний Чай чистить також кров і цілу систему тіла. Його відпоручається також терплячим на гемороїди і деватизм.

Велика пачка Meyers Зільного Чаю коштує 1 долара; 6 пачок лише $5.00. Висилайте замовлення враз з грішми або мони ордером (почтових марок не принимається) впрост до:

EUREKA CHEMICAL CO., Dept. B. HOBOKEN, N. J.

CUNARD

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ В СОВІТСЬКУ РОСІЮ І НА УКРАЇНУ.

Гроші переслані через сю компанію будуть виплачені в долярах у всіх частях Совітської Росії і України з повною гарантією. Ви можете спровадити своїх рідних і приятелів посередництвом сеї компанії. Добра корабельна комунікація з Совітською Росією, Україною, Польщею, Галичиною і Буковиною.

Наша компанія одинока маюча свою станицю

В ХАРКОВІ, УЛ. СВЕДЛОВА 53-55

За всіма інформаціями вдавайтесь до наших місцевих агентів або до нашого офісу.

нашого офісу.

CUNARD LINE
25 Broadway
New York

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛАД В НЮ ЙОРКУ

Велика випродаж машин Колюмбія і всяких инших компаній як модель L-2 $175.00, тепер $140.50; K-2 $150, тепер $124.50; H-2 $140, тепер $112.50; G-2 $125.00, тепер $92.50; D-2 $60.00, тепер $45.50; A-2 $30.00, тепер $22.50.

Гарантія на машини 10 лят, тому користайте з сеї нагоди дістати добру машину за дешеві гроші. Маємо також на складі дуже гарні рекорди всякого рода. Приймаємо замовлення з провінції неменше як на 6 рекордів. Приймаємо направки машин та инших інструментів.

W. SHEROESKY.

116 E. 3rd Street New York, N. Y.

ПОСПІШНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

Rochambeau Mar.27; PARIS Mar.28
La Savoie Apr. 7; FRANCE Apr. 18

По всі дальші інформації голоситься до місцевого агента Французької Лінії або офісу компанії

19 STATE ST., NEW YORK CITY

ДОПИСІ

СТ. ЛУИС, МО.

Коляда на рідну школу в Галичині.

Колядники, що ходили збирати на місцеву церкву, зібрали маленьку коляду на рідну школу. Жертвували: Тимко Шпить $5.00; Іван Осарчук $2.00; о. М. Данилович, Теод. Кушляк, Мих. Стецїв, Стеф. Макара, Ник. Малигина, Ева Чулик і Мих Конрад по $1.00; Вас. Паращак, Ст. Гармич, Вас. Гук, Йосиф Білобрам, Ник. Яцкович, Ст. Бідик, Ром. Кушляк, Тимко Кушляк, Іван Галів і Петро Горун по 50 цнт.; Ів. Файфрич, Андр. Репа, Теод. Литвак, Кат. Левкович, Мих. Волянський, Кат. Владика, Ілько Любчин, Ник. Сопко, Гр. Гаджега, Мих. Ільницький, Дм. Кулик, Йосиф Амброзій, Юрій Олїв і Петро Трунко по 25 ц. — Разом $22.50.

Ті гроші зістали вислані до „Обєднання" в Филадельфії.

о. М. Д.

КЛІВЛЕНД, О.

Долів московських агентів!

Тут повернув оден із замотилічених кандидатів на комісаря, який виїхав був еще в 1921 р. до большевицького „раю". Він поїхав був разом з Гальчуком, про якого була згадка у „Свободі" минулого року.

Як тільки той збаламучений чоловяга появився між нами, то зразу став росповідати, що робучий нарід переживає за життя пекло під комісарсько-комуністичною владою. Він казав, що робітники і селяни цереживають найгіршу панщину, яка колинебудь на світі була. Комісарам, цеб то урядникам „св. комуни" живеться справді, як в раю. Ці большевицькі „чиновники" живуть у справжніх роскошах і хиба їм пітичого молока хибує. Але робучий народ терпить страшну нужду. Нема в що одягнутися, ані чим затопити, ані що зістн. Усіх гонять до примусової роботи по кільканайцять годин, а за увесь труд мусиш бути завсіди голодний і холодний. Нема ніякого права вповнитися о поліпшення своєї долі, бо зараз дістанешся в руки „чеки" як „контрреволюціонер". Кождий мусить терпіти мовчки.

Жовнірам поводиться лучше, бо комісарі бояться війска і годять їм у всім. При війску є також комісарі, які шпигують за старшиною а і за простими жовнірами, тако що не можна і дари з рота пустити проти страшних большевицьких „порядків". Свобода слова розуміється так, що на чорне треба казати, що біле. Треба у всі заставки хвалити комісарських головачів та хвалити проклятуу революцію, яка завела нових панів і панщину, якої не було навіть за царів.

Не стану переповідати усього, що наслухався я та инші від повернувшого із „раю", а тільки подаю це цікаве явище, що той самий чоловік уже тепер инакшої співає.

Чи його підлатили, чи настрашили, не знаю, але вже тепер він не хоче говорити правди про те, що видів і пережив.

Нашіж большевики, які вже зачали конати, тепер зрова підносили свої гадючі голови і пробують воскресити навпів умершого трупа большевизму. А що в Клівленді уже добре впізнали їх темноту і безхарактерність, тому тепер пробують нових піль для злочинної роботи.

Їх завдача ширити кирпиню поміж Українцями. Хтось мусить їм добре платити за те, щоб вони була грабарями для свого ласного народу.

Як зачуваю, вони хотять полізти із своїм „єдиним евангелією" до Лоррен, де ще наші люди не бачили їх у очі.

Проте пишу оце на осторогу лорренським Українцям. Не вірте їх брехливим маєсним словам! Не вірте московським запроданцям, які радіби торгувати своїм рідним народом як „помагають із Матері здійняти полатану сорочку!"

Покажіть їм від себе дорогу туди, де Юда, Ефіялт і другі зрадники.

Нема їм місця між нами. Не буде їм місця нігде на Україні, хиба там, де вода виром крутиться.

М. Ф.

ФОНД ГОЛОДУЮЧИХ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ

(Через „Свободу")

Парохія св. о. Николая в Wilmington, Del. прислала $28.00

Попереду оголошено $44.45

ДОСІ ЗІБРАНО $69.45.

ДОЛЯРИ ДЛЯ РОДИНИ В КРАЮ

ми вам перешлемо під гарантією і ваша родина отримає ДОЛЯРИ НА ПОСЛІДНІЙ ПОЧТІ. Не посилайте в листах бо пропадуть. Оплата за пересилку не велика. Також коли переховаєш гроші з краю за грунт і виплачуємо в долярах в Америці.

ШИФКАРТИ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

купуйте в нашім Бюрі. Наші офіси у Львові, Тарнополі, Станиславові і инших містах поможуть вашій родині і заопікуються. До того, ми вам гарантуємо, що наколи ваша родина не могла приїхати з якоїсь причини, то ви стратите на шифкарті тільки ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ. Продаємо шифкарти до краю і полагоджуємо всі грунтові краєві справи. Для інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 323 N. 8th Street)

За УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВЯТОГО ОТЦА МИХАЇЛА

ЯК ВИ ХОРІ НА ЯКУСЬ ХРОНІЧНУ АБО ДРУГУ ХОРОБУ І ХОЧЕТЕ МАТИ СКОРУ І ПЕВНУ ПОМІЧ — РАДИМО ЗАРАЗ ЗВЕРНУТИСЬ ДО НАШОЇ МЕДИЧНОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ. ПИШІТЬ І ПРИШЛЕТЬ ГРОШІ МОНЕ-ОРДЕРОМ. А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМО ВАМ ГАРАНТОВАНІ ЛІКИ, КОТРІ ВАМ ЗАРАЗ ПОМОЖУТЬ.

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигнанне в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запалення	2.00
Лік на Соліпер	5.00
Порошок до усування волосся з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до пороту довгого волосся	2.00
Вусоріст до пороту довгих вусів	1.00
Піяюли від ревматизму і простуди	3.00
Масть до натирання від ревматизму	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Крім всіх тих ліків, що тут подаємо, маємо всякі другі ліки проти всіх хронічних і задавлених хоріб. За всі ліки даємо повну нашу гваранцію. Пишіть по каталоґ	
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітнючі ноги	1.00
Лік проти болю в горлі	2.00

Як ви хорі на яку небудь слабість, пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моней ордери на гроші належить адресувати до:

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
DEPT. SW., CARLSTADT, N. J.

СПРАВА СПРОВАДЖЕННЯ РОДИН З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

Даємо безплатну пораду як спровадити Вашу родину до Америки. Як не спровадимо, вернемо гроші до 2 місяців.

Продаємо шифкарти на всі корабельні лінії.

Вертаючим до краю даємо осібні каюти.

Висилаємо доляри до краю під гарантією.

За совісну обслугу ручимо.

Управителі Українського Еміґраційного Бюра:

К. Багрій і В. Гапанович.

За інформаціями пишіть на адресу:

UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU,
245 Court Street, - - - Newark, N. J.

ПОТРІБНО

Мущин, Робітників і Помічників при форнесах до фабрики, яка працює кождого дня в році.

Знамениті і здорові робітничі обставини з доброю платнею.

Помешкання від $8.50 до $16.00 в місяць; гарні околиці

THE NEW JERSEY ZINC CO. (OF PA.)
PALMERTON, PA.

Григорій Кунашевський

Представитель всіх корабельних ліній

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АГЕНТ І НОТАР

ПРОДАЖА ШИФКАРТ ДО КРАЮ І З КРАЮ

(Ціна стисло Компанічна.)

СТАРАННА ОПІКА ДЛЯ РОДИН,

Пересилка Гроший до Всіх Частий Світа.

(Точна-дешева, і під повною гарантією.)

СОВІСТНА ОБСЛУГА - ЗАГАЛЬНА ПОШАНА.

Повне довіре серед громадян Українців по всіх стейтах Зл-Держав.

По ближші інформації звертайтесь всегда на адрес:

G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

64 СТОРІН КАТАЛЬОГ КНИЖОК 64

ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"

ВИСИЛАЄМО ДАРОМ!

ПРИ ЗАМОВЛЕННЯХ ПОНАД $5.00 ДАЄМО ВІДПОВІДНИЙ ОПУСТ.

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ВЕСНА І СВЯТА

зближаються. Ваші рідні в краю ожидають Вашої помочи.

Яка Ваша відповідь?

Шліть поміч завчасу.

І ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В ДОЛЯРАХ І ВИПЛАЧУЄМО В МІСЦІ ЗАМЕШКАННЯ

Доляри висилаємо почтою і телеграфічно за низьку оплату.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

Поручаємо свої услуги в справах: повороту до краю і приїзду в Америку; виробленя паспортів, афідевітів, грамот і полагоджуємо справи нотарільні тутешні і старокраєві.

Голоситься особисто або листов в рідній мові до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги жіночі, мужчини і дітий.
Найдосвідчійші електричні апарати.

ЗНАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХИРОПРАКТОР
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить рівні задавнені недуги так мущин як женщин
не уживаючи медецини.
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street
Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8 веч. В неділі від 10. до 1
Passaic, N. J. офіс: 52—2nd Street,
Кождого дня від 12. до 8. вечер, з винятком четверга і неділі.
Bayonne, N. J. офіс: Berghoff Bldg., 22nd St. & Broadway
Вівторок і четвер від 2. до 8. вечер
Субота від 2. до 7. вечер.

DR. G. BUKKI
58 East 93th Street,
NEW YORK CITY
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР.
Лічить хорих, мущини як і женщини. Справляє непрацьлиність носа, уха і грипа, усуне зморшки і т. и.
Від 9. рано до 7. вечером. В неділі і свята до 4-ої.
КНИЖОЧКА ДАРОМ.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення порадів і Київського Зайцевського шпиталя.
ПОРАДИ І ПОМІЧ.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 5th fl., New York.
Tel. Orchard 8121

Український Лікар С. КАУФМАН хронічні і внутрешні слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK
Принимає від 1. до 8.30 веч.
Новий офіс в Асторія, Л. Ай.
468 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Принимає від 9.30 рано до 12. пол.
Telephone: Astoria 2572

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає мущини безплатну порадку. Г. Г. Г. Г.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
между 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Година офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 4418 Lexington.

СПЕЦІЯЛЬНІ ... ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, мозкових, нервових, кишок, шлунка, жолудка, нирок, сечового пузиря, ревматизму, остей нервової і кривої вулуги
Порадник даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 St., NEW YORK
"Between 4th Ave. & Irving Place.
Години від 9 рано до 8. вечер
В неділі від 9. рано до 4. пол.

Tel. Dry Dock 3637.
ДР. МЕД. МУСІЯ КАДЕЦЬ
50 St. Mark's Pl. (8th Street)
New York, N. Y. (коло 2-ої East)
Приймає щодня 9—12 рано, вопрос 6—8 вечером. В неділю 9—1 пол.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕМІГРАЦІЮ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Силою історичних подій сотні тисяч Українців опинились на еміграції в ріжних краях Західної Европи, а чимало і в Азії та Африці. Політичну еміграцію переживав кождий українець, що боровся за свою державність. Тепер переживає Українська нація як Великої України так і Галичини. Поправді, **політична еміграція це проба сили і вартости даного народу.** В ній найкрасше пізнати, чи ті одиниці, які веди активну боротьбу з ворогом своєї нації або держави, чи то зброєю, чи словом, і вкінці хвилею переможені найшлись на вигнанню, — зуміють в тяжких часах повороти всі перепони; не попасти в зневіру і продовжувати свою працю. Живемо в часах, в яких панують одиниці всього єдиного **організацію.** Неорганізована маса залишується тільки масою, розпорошеною, безсильною, а тим більше поза кордонами власної держави, на чужині. Як в громадському так і політичному та культурному життю організація це найбільше і найпотрібніше мистецтво, без якого обійтись не можна.

Мені довелося в останньому місяці побувати в трох недалеких державах, де масово перебувають українські еміґранти. Це **Чехія, Німеччина й Австрія.** Думаю, що не зайвим буде познайомити нашу суспільність з життєм еміґрантів в загаданих країнах.

Перш усього треба поділити українську еміґрацію на дві категорії: 1) **Політичних** еміґрантів, які справді примушені скитатись по чужині, і для яких немає вороття ані на Велику Україну, ані в Галичину так довго, доки на їх території панувати-ме чужа влада; і 2) т. зв. **„модних політичних еміґрантів"**, які еміґрують з рідного краю просто тому, щоби побути закордоном. Таких „еміґрантів" вправді не багато, але чисело їх збільшується.

Тяжкі часи переживають українські еміґранти в **Австрії.** Їх організація слаба і не має сильної руки, щоб згуртувала всіх та організаційним шляхом боролася з життєвими труднощами. Тут головну ролю грають ще й територіяльні ріжниці між еміґрантами і на цьому тлі виріс чималий антагонізм. Звичайно, з цього найбільше користають вороги української нації і державности.

Не краще мається справа і в **Німеччині.** Українська еміґрація там невелика, але ця горстка не вспіла по сьогоднішний день створити сильнішої організації і не дивно, що її житє з кождим днем гіршає.

Інакше в Чехії. Признаюсь, що мене до певної міри приємно вразило житє наших еміґрантів у всіх галузях, і я вмисне задержусь над цим. Перш усього — це **велика культурна праця.** Серед організації української еміґрації високо визнається Український Громадський Комітет в Празі. Заснований він заходами окремих осіб, кількох українських політичних еміґрантів та безпартійних громадських діячів як Великої України так і Галичини. Ця організація сповняє справді велику роботу. За два роки свого існування У. Г. Комітет вспів широко розвинути свою працю, і сьогодня він став голосним осередком українського життя в Ч. С. Р. та своєю широкою гуманітарною і культурно-освітною роботою, яку веде з великою енерґією і умінєм, здобув довіррє і симпатії не тільки у чужинців але і в широких кругах нашої еміґрації. В цей час число заопікуваних Комітетом осіб досягає 4,000. Для еміґрантів У. Т. Комітет заснував переходову станицю в Празі; вишукує для селян і робітників працю; боронить їх інтереси; та дбає про їх культурний розвиток. При станиці є шевська майстерня, що обслугує еміґрантів в конечних потребах. Окрім цього, Комітет допомагає українським кольоніям в Ужгороді та Братиславі (на Словаччині), а також оснував Селянську Спілку на еміґрації, яка має свої гуртки по цілій чесько-словацькій Республіці, де тільки находяться українські селянські еміґранти.

Велику роботу проводить Комітет в культурній области. За його старанням і під безпосередньою кермою основано в 1922 р. **Українську Господарську Академію** в Подєбрадах і матуральні курси, де працює більш 40 осіб професорсько-лекторського складу та поверх 350 студентів і слухачів. Тут же основано притулок для дітий, видавництво наукових підручників і амбулаторію, яким матеріяльно допомагає згаданий Комітет. Кромі цього У. Г. К. дає змогу сотням українських вигнанців вчитися в ріжних фахових чеських школах, вищих і середніх. В найблизшому часі заходами Комітету відкривається в Празі Український Учительський Інститут, себто вища педаґоґічна школа. Не згадую вже, яку велику підтримку дає ця організація окремим, для нас дуже цінним, культурним діячам, що мають можливість продовжувати свою працю на еміґрації (письменники, вчені і т. д.). А саме годовис, У. Н. К. своєю працею прийшов до цього, що давні традиційні москвофіли Чехи тепер з надзвичайною ніжностю ставляться до Українців і України та навязують як найширші звязки з нею. Ще два роки назад ніхто не чув нічого про Україну, лише одно „Руско", тепер виразно відріжняють Українців і виявляють їм свої симпатії. **Українець в Чехії почуває себе повноправним громадянином.** Словом, праця У. Г. Комітету в Ч. С. Р. дає неоцінені услуги українській еміґрації зокрема, а українській нації взагалі. І її треба тільки витати.

Тому, відповідаючи на питання, чи корисна нам взагалі політична еміґрація, мусимо відповісти, що так. Еміґрація в цих часах, по доконаних фактах для нас навіть необхідна. Вправді, вона має свої злі сторони, але має й добрі. З поганими безхарактерними елементами, які не тільки на еміґрації але і в краю відзначались тільки інтриґанством, манією великости і бездержавством, треба боронитись всіми силами. Але добрі сторони це ті, що українська еміґрація без сумніву дасть народови нові кадри здорової, культурної інтеліґенції та свідомих селян і робітників. З чужих шкіл Західної Европи ми дістанемо сотні добрих фаховців, яких так мало у нас. З сучасний клич української еміґрації повинен бути: **„Освіта у всіх областях!"** По моїй думці це найшвидче і найкраще зрозуміла еміґрація в Чехії, а власне її організація Український Громадський Комітет і зреалізоване цього клича ми вже бачимо.

Подоржний.

(Українське Життя, Луцк, Волинь).

ПРИХОДЬТЕ ДО БРІДЖПОРТ
Здорова сторона, близько ріки, гарне суспільне житє, копта життєва управлінь, дешево обходження у фабриках.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ
Здорові тілом, очохих мущин потрібні до Casting Shop, Rolling Mill і подібних робіт. Потрібно кілька женщин до легкої роботи на електричних гніжних пресах.
Платня і робітничі услівя добрі. Нагода до промоції.
Пишіть або приходіть особисто:
E. O. BERG
BRIDGEPORT BRASS CO.
BRIDGEPORT, CONN.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ
знайдуть сталу і добре платну посаду, як представники дуже істнуючого асекурацийного товариства.
Голоситься листовно до:
GOLDEN SEAL ASSURANCE SOCIETY,
220 Broadway, New York City
Room 503, P. O.

PAIN-EXPELLER ПОМОЖЕ ВАМ
Коли возьмеся до помочі Pain-Expeller, БІЛЬ скоро поборе і ви: анікає. Скоро покажуться перші познаки ревматичного ломання, торпаючи нерви, невральґія, тортуруючі скручуючі суставові болі, купіть бутельку сего сильного правдивого фамілійного лініменту і натирайте ним. Праславний Pain-Expeller має нашу АНКОР торговельну марку. Всі инші, се лишень імітації. 35 і 70 ц. в аптиках або від
F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО
Українці католики в Канаді замірюють зорганізовати себе в Товариство Українців в Канаді? Се товариство має бути подібним до Товариства „Католицких Італіянів", яке зорганізовано свого часу за ініціятивою Папи. Чи знаєте Ви, що витворні цигарки Letmar суть горді з їх якости 100% чистого турецького тютюну, уживаних в Германії?

ШКІЛКА ДЕРЕВ ОВОЧЕВИХ І ОЗДІБНИХ НА ВЕСНУ
Щепи на сади в найлучших гатунках всякого рода як: яблоки, грушки, сливки, черешні, вишні, броскиней (пінеси), виноград (грейпс), агрести, полуниці, ожі, дерева тінисті, дерева прикрасні, корні озідби до парків, обсаджування, і всякі роботи в Франції, Італії, Німеччині, Англії, Америці, Канаді, Австралії, Африці, Азії, Европі, Росії, Україні, Україні, Україні